

Legal update

Červenec 2020

Weinhold Legal

Obsah

Aktuality v legislativě

Právní úprava podílu na zisku a na vlastních zdrojích dle velké novely ZOK

Nově publikovaná judikatura

Nahrazení prostého zápisu z jednání valné hromady notářským zápisem

Zápis dovolání se neúčinnosti zápisu převodu podílu do obchodního rejstříku

Informace uvedené v tomto bulletinu jsou prezentovány na základě našeho nejlepšího přesvědčení a poznatků získaných v době, kdy byl tento text dán do tisku. Nicméně, konkrétní informace vztahující se k tématům uvedeným v tomto bulletinu by měly být konzultovány dříve, než na jejich základě bude učiněno investiční rozhodnutí.

Bankovníctví, finance a pojišťovnictví:

Pavel Jendrulek, Věra Tovey

Fúze a akvizice:

Daniel Weinhold, Václav Smetana, Václav Štraser

Insolvence a restrukturalizace:

Zbyšek Kordač, Václav Smetana

IT, media, telekomunikace:

Martin Lukáš, Václav Smetana

Nemovitosti:

Pav Younis, Václav Štraser

Ochrana osobních údajů:

Martin Lukáš, Anna Bartůňková, Tereza Hošková

Pracovní právo:

Anna Bartůňková, Eva Procházková

Slovenské právo:

Tomáš Čermák, Karin Konečná

Soudní a rozhodčí řízení:

Milan Polák, Zbyšek Kordač, Anna Bartůňková, Michaela Koblasová

Soutěžní právo / právo EU:

Tomáš Čermák, Jana Duchoňová

Veřejné zakázky a veřejný prostor:

Martin Lukáš, Monika Skálová, Tereza Hošková

Aktuality v legislativě

Právní úprava podílu na zisku a na vlastních zdrojích dle velké novely ZOK

Zákon č. 33/2020 Sb., který novelizuje zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech („ZOK“), přináší mj. i změny týkající se právní úpravy podílu na zisku a na jiných vlastních zdrojích. Novela účinná od 1. ledna 2021 výslovně zakotvuje pravidlo, ke kterému v mezičase jejího projednávání dospěla i judikatura Nejvyššího soudu ČR, podle něhož bude možné rozdělit zisk a jiné vlastní zdroje až do konce účetního období následujícího po účetním období, za něž byla účetní závěrka sestavena. Uvedené pravidlo vymezené v § 34 odst. 1 ZOK se oproti dosavadní judikatuře bude vztahovat i na mimořádnou účetní závěrku, díky čemuž lze předpokládat, že dojde k rozšíření její využitelnosti pro rozdělení zisku nebo jiných vlastních zdrojů.

V § 34 odst. 2 ZOK dojde k úpravě pravidla, kterým se stanoví maximální možná částka k rozdělení. Částka k rozdělení nesmí překročit součet výsledku hospodaření posledního skončeného účetního období, výsledku hospodaření minulých let a ostatních fondů, které může kapitálová společnost nebo družstvo použít podle svého uvážení, snížený o příděly do rezervních a jiných fondů v souladu se zákonem a společenskou smlouvou. Uvedenou úpravou dojde k přesunutí nyní platných pravidel týkajících se maximální částky k rozdělení stanovených jak u společnosti s ručením omezeným, tak u akciové společnosti zvláště (§ 161 odst. 4 ZOK, resp. § 350 odst. 2 ZOK) do Hlavy I ZOK, kterou tvoří pravidla pro všechny obchodní korporace.

Neméně důležitou změnou je zásah do odpovědnosti statutárního orgánu za rozhodnutí o vyplacení podílu na zisku a jiných vlastních zdrojů nově upravený v § 34 odst. 3 ZOK. Novela zakotvuje vyvratitelnou právní domněnku, že členové statutárního orgánu, kteří s vyplacením v rozporu se zákonem souhlasili, nejednali s péčí řádného hospodáře. Oproti původní úpravě tak dochází k rozšíření dopadů i na rozpor s jiným zákonem, než je ZOK (důvodová zpráva zmiňuje např. zákon o bankách). Je nesporné, že v souvislosti s touto změnou dojde ke zvýšení nároků kladených na statutární orgán, který bude povinen důsledněji kontrolovat, zda existuje rozpor s jinými zákony, i přestože podmínky pro vyplacení podílu na zisku a na vlastních zdrojích dle ZOK budou splněny.

Nově publikovaná judikatura

Nahrazení prostého zápisu z jednání valné hromady notářským zápisem

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 27 Cdo 4108/2019, ze dne 10. března 2020)

Nejvyšší soud ČR se ve svém rozsudku ze dne 10. března 2020 zabýval otázkou nahrazení prostého zápisu z jednání valné hromady notářským zápisem. Žalobci, jako společníci společnosti N., se zúčastnili dvou valných hromad v letech 2014 a 2015, o jejichž průběhu byly pořizeny notářské zápisy. Žalovaný byl na obou valných hromadách zvolen zapisovatelem.

Legal update

Červenec 2020

Obvodní soud uložil žalovanému povinnost vyhotovit a zaslat žalobcům zápisy z valných hromad společnosti N., poněvadž dovodil, že jako zapisovatel nesplnil povinnosti uložené mu § 188 odst. 3 ZOK (povinnost vyhotovit zápis z valné hromady a zaslat jej společníkům). Soud dále vložil, že notářské zápisy, které o průběhu valných hromad pořídil notář, žalovaného těchto povinností nezbavují, neboť tyto zápisy neobsahují všechny náležitosti vyžadované § 188 odst. 2 ZOK (podpisy zapisovatele a předsedy valné hromady). Námitku žalovaného o nedostatku jeho pasivní věcné legitimace shledal soud prvního stupně nedůvodnou.

Odvolací soud žalobu změnil tak, že ji zamítl, když sice přisvědčil závěru soudu prvního stupně, podle něhož je žalovaný ve sporu pasivně věcně legitimován, ale žalobu shledal nedůvodnou. Odvolací soud uvedl, že byl-li o průběhu obou valných hromad pořázen notářský zápis podle § 77 notářského řádu a byl-li tento zápis zaslán oběma žalobcům, je „proti smyslu zákona požadovat ještě po žalovaném, aby si dělal poznámky a vyhotovil další zápis kopírující fakticky zápis pořázený notářem“. Na uvedeném ničeho nemění ani absence podpisů předsedy valné hromady a zapisovatele na notářském zápisu.

Oba žalobci (společně) podali proti rozsudku dovolání. Nejvyšší soud dovolání zamítl a judikoval, že zajistí-li společnost dobrovolně (aniž by jí to ukládal zákon či společenská smlouva) osvědčení průběhu jednání valné hromady notářským zápisem dle § 77 notářského řádu a doručí-li tento notářský zápis společníkům v souladu s § 188 odst. 3 ZOK (popř. v souladu s odchýlnou úpravou ve společenské smlouvě), poskytne společníkům více, než jí ukládá zákon či společenská smlouva. Prostý zápis z jednání valné hromady dle § 188 odst. 3 a § 189 odst. 1 ZOK již není nutné vyhotovit.

Nejvyšší soud se rovněž vyjádřil k otázce pasivní věcné legitimace zapisovatele (žalovaného) a shledal závěr odvolacího soudu nesprávným, neboť povinnost vyhotovit zápis z jednání valné hromady a zaslat jej řádně a včas společníkům svědčí společnosti. Určuje-li zákon, že tak má učinit zapisovatel, upravuje toliko otázku, která osoba tak (v zastoupení společnosti) činí. Jinak řečeno, zapisovatel vyhotovuje zápis a zasílá jej společníkům jako (zákonný) zástupce společnosti.

Obdobně například zákon sice výslovně upravuje, kdo je oprávněn svolat valnou hromadu společnosti, nicméně pozvánka na valnou hromadu je právním jednáním společnosti, jež za společnost činí k tomu oprávněná osoba (jako její zástupce). To, že jde o právní jednání společnosti, ostatně potvrzuje výslovně § 193 odst. 2 ZOK, jenž přičítá povinnost svolat valnou hromadu v souladu se zákonem a společenskou smlouvou společnosti.

Nesplní-li společnost povinnost vyhotovit zápis a zaslat jej společníkům ve lhůtě uložené jí zákonem v souladu s § 188 odst. 3 ZOK (popř. v souladu s ujednáním obsaženým ve společenské smlouvě), mohou se společníci domáhat jejího splnění žalobou podanou proti společnosti. Jde o řízení podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., v němž v prvním stupni rozhodují krajské soudy.

Zápis dovolání se neúčinnosti zápisu převodu podílu do obchodního rejstříku

(Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 27 Cdo 2025/2019, ze dne 17. března 2020)

Nejvyšší soud ČR ve svém usnesení ze dne 17. března 2020 posuzoval situaci, zda je možné, aby se věřitel společníka společnosti s ručením omezeným mohl domáhat zápisu poznámky

o dovolání se neúčinnosti převodu podílu do obchodního rejstříku.

Městský soud v Praze usnesením rozhodl o zápisu poznámky o dovolání se neúčinnosti převodu podílu ve společnosti S. ve výši 20 % ze společnosti J. K. na nabyvatelku A. Z. postupem podle § 599 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „OZ“), do obchodního rejstříku. Soud vyšel ze skutečnosti, že navrhovatelem je věřitel pohledávky za manželem J.K. Návrhem se navrhovatel domáhal, aby rejstříkový soud podle § 599 OZ poznamenal do obchodního rejstříku, že se navrhovatel dovolal neúčinnosti převodu podílu ve společnosti mezi J. K. a A. Z.

Rejstříkový soud návrhu zcela vyhověl, ovšem následně vrchní soud k odvolání společnosti změnil rozhodnutí rejstříkového soudu tak, že návrh odmítl. Odvolací soud ve svém rozhodnutí zdůraznil, že je nutné odlišit pojem veřejný seznam od pojmu veřejný rejstřík. Zatímco veřejný rejstřík je evidencí osob (fyzických a právnických), který zákon za veřejný rejstřík prohlásí, veřejný seznam je evidencí věcí. Obchodní rejstřík je veřejným seznamem, nikoliv veřejným seznamem. Ustanovení § 599 odst. 1 OZ, upravující zápis poznámky o dovolání se neúčinnosti právního jednání do veřejného seznamu, tudíž na projednávanou věc nedopadá.

Protiv usnesení vrchního soudu bylo navrhovatelem podáno dovolání, o kterém Nejvyšší soud ČR rozhodl tak, že jej zamítl, protože zpochybněné právní posouzení odvolacím soudem bylo správné. Dále se Nejvyšší soud ČR vyjádřil obdobně jako odvolací soud, že obchodní rejstřík není veřejným seznamem, v němž by byly evidovány podíly společníků ve společnostech s ručením omezeným, ale veřejným rejstříkem, v němž jsou evidovány osoby vypočtené v § 42 zákona o veřejných rejstřících. V rámci zápisu společnosti s ručením omezeným nejsou „evidovány podíly“, nýbrž je zde pouze uveden údaj o výši podílu, popř. také o jeho druhu a o vydání kmenového listu.

Věřitel společníka společnosti s ručením omezeným se proto nemůže domáhat postupem podle § 599 OZ zápisu poznámky o tom, že se dovolal neúčinnosti právního jednání týkajícího se určitého podílu ve společnosti s ručením omezeným, do obchodního rejstříku.

© 2020 Weinhold Legal

Všechna práva vyhrazena

Informace uvedené v tomto bulletinu jsou prezentovány na základě našeho nejlepšího přesvědčení a poznatků získaných v době, kdy byl tento text dán do tisku. Nicméně konkrétní informace vztahující se k tématům uvedeným v tomto bulletinu by měly být konzultovány dříve, než na jejich základě bude učiněno jakékoliv rozhodnutí. Informace uvedené v tomto bulletinu současně nelze chápat jako vyčerpávající popis relevantní problematiky a veškerých možných konsekvencí, a nemělo by na ně být plně spoléháno v jakýchkoliv rozhodovacích procesech ani by neměly být považovány za náhražku specifické právní rady, které by byla relevantní pro konkrétní okolnosti. Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář ani kterýkoliv právník uvedený jako autor těchto informací neodpovídají za jakoukoliv újmu, která by mohla vzniknout ze spoléhání se na zde uveřejněné informace. Dále si dovoluujeme poznamenat, že na některé záležitosti v tomto bulletinu uváděné mohou existovat různé právní názory z důvodu nejednoznačnosti příslušných ustanovení, a v budoucnu může převážit jiný než námi uváděný výklad.

Své připomínky laskavě zasílejte na e-mailovou adresu: Simon.Zlotir@weinholdlegal.com nebo prostřednictvím faxu na číslo +420 225 385 444 k rukám Šimona Zlotíře, anebo kontaktujte osobu, s níž jste obvykle ve spojení. Odhlášení publikací na office@weinholdlegal.com.